

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évré 10 frt., félévré 5 frt., negyedévré 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutas Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Közbiztonságunk.

Debreczen, április 18.

A közbiztonság fogalmát, a szónak modern értelmében, alig egy pár évtizede ismerik nálunk. Nagy idő, több egy fél-századnál telt el, míg a pandurok, hajduk, majd a zsandárok szerepét a rendőrség és csendőrség vette át. A pandurok, hajduk és zsandárok világa csak a népszínművekben volt az a kedélyes, joviális világ, amelynek képét földidzni tudjuk a múltból. Igazában vigasztalan és botránys képet nyújtott a 48 előtti Magyarország közrendje. Nem egyszer megesett, hogy aki két három vármegyén akart végigutazni megcsinálta a végrendeletét, mielőtt a hosszú utra kelt, melyre, mintha háboruba menne, pisztolyt, karabélyt és egyéb gyilkos eszközt vitt magával.

A közrend fogalmát megközelítő állapot csak a statáriumok alkalmával volt, a statáriumot pedig nem szerették viczispán uraimék, mert az felette kényelmetlen vala és sok futkosással járt.

És mai rendészetünk, bizvást állíthatjuk, hogy országszerte most is magán viseli az elmúlt táblabíró világ jellegét. Sok közintézményünk ment gyökeres változáson keresztül, de rendészetünk fölött inkább átsuhant az ujkor szele, mint át és átjárta. Egyedül a fővárosnak van modern, a fontos czélt helyesen szolgáló rendőrsége, melynél különben egyébiránt kevés világváros dicsekedhetik. Van azon-

felül egy-két nagyobb vidéki város, ahol a rendőrséget annyira amennyire fővárosi mintára szervezték. Hanem a vidéki városok hetven perczentjében rendőröknek titulált kisbírók őrködnek a polgárság élet-és vagyonbiztonsága fölött.

Mert ki megy el kisebb vidéki városba rendőrnek? Vagy az, aki megunta a mesterségét, vagy az, aki nem szeret dolgozni, de mindenesetre műveletlen, pallérozatlan ember. Mert ha nem volna ilyen, nem ölténé magára az uniformist 16-25 forintokért. Ennél többet ugyanis nem fizetnek közrendőrnek. Már most ha az ilyen jámbor atyafi beleöltözik a czifra ruhába, hivatásáról nem sokkal tud többet, mint hogy a fölbevalóinak és a városi uraknak szépen tisztelegni kell, meg hogy a heti vásáron összeszidja a fuvarost, ha neki hajt a kofa állványának. Tessék most az ilyen erőssel puhatolást, nyomozást végezni! A rendőri nyomozás egyike a legkényesebb s a legnagyobb gyakorlatot és ügyességet kívánó feladatoknak és szó sincs róla, hogy a vidéki rendőr ezekkel a tulajdonságokkal rendelkeznek. A vidéki rendőrt közigazgatási funkciók végrehajtására lehet csak használni. Hivatalozogai teendőket végez és havonta egyszer toluoczokat kísér. S ha valami bűneset történik, melynél a tettest nem érik tetten, vagy a véletlen és egyéb a rendőrségen kívül álló tényező nem szolgáltatja őt a hatóság kezébe, a bűneset kinyomozatlan marad. A vidéki Pitavália évenként száz

és száz esettel gyarapítja a fel nem derített bűntények számát.

Az sem válik hasznára rendőrségünknek, hogy felsőbb hatósága a már minden izében elavult vármegye. Impulzust, intenciókat, szakismeretet, anyagi és erkölcsi támogatást, kellő felügyeletet ez a forum már nem tud nyújtani. Manapság csakis az államhatalom az, mely ez irányban kötelességét teljesíteni tudja. S szervezeti-leg az államhatalom csak annyiban áll összefüggésben a rendőrséggel, hogy a rendőrfőkapitányokat a főispán nevezi ki...

Mig az állam nem veszi kezébe a közbiztonság ügyének gyökeres rendezését, addig a rendőrség mindig tökéletlen félintézmény lesz. De erre egyelőre nincs kilátás.

De ha már nem is államosítják a rendőrséget, azt mindenesetre megtehetné az állam, illetve egy rendeletével a belügy miniszter, hogy a rendőrség és államhatalom közötti összefüggést szorosabbá teszi, s a m nyire csak lehet, kiveszi a vármegye, mint felsőbb hatóság kezébe. A csendőrség és a fővárosi rendőrség példája megmutatta, hogy milyen jótékony átalakító hatással van a közbiztonsági testületre a közvetlen, illetve közvetlenebb állami felügyelet.

Szentesített törvények. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a horvat kiegyezési provizóriumról a városok és községek fogyasztási adójövedelmének ideiglenes rendezéséről

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A KATÓKA-VERSEKBŐL.

Nem, nem Katóka! én nem játszom többet,
Már tovább tünni, várni nem bírok;
Bejárni érte száz határnyi földet.
Ha tudnám: céled egy léget szívok.
De így hiába izengetek néked,
Hogy miként vágyom ajkad mosolyát...
A rózsát másutt pazar kézzel téped —
Nem, Katóka, így nem bírom tovább!

Ha kincsem volna, ragyonom tömérdek,
Legboldogabb lennék a nap alatt;
Igazgyöngyökbe foglalnálak téged,
Paranasszó lenne minden egy szavad.
Délzaki éjnek illatos enyhében,
Hol gránátvirág nyújtja koronát —
Élnék le éltünk, csendben észrevétlen
Nem, Katóka, így nem bírom tovább!

Lásd, szegény ragyok, elszakítva tőled
A szerelemnek kínzott betege:
A szellőt várom, hogy hirt hoz felőled,
Hangod ismétli, (mennyei zene!)
A türelemnek martyrkoszorúja
Köríti a te hidev homlokát
S emléked nála fel-felőled újra —
Nem, Katóka, így nem bírom tovább!

Már csüggedni kezd erőmnek szárnya,

Szívem verése is halkabbra vá;

Hogy itt bolyongok a sötét homályba,

Nem törődsz vele, ingó rózsaszál.

Oh, nem kéne, — szemedből egy sugár csak,

Hogy álmódásban az karoljon át,

Hogy visszaadjon eugen a világnak —

Nem Katóka, így nem bírom tovább!

Pöhöly János.

A kívánság.

— Elbeszélés. —

Marianna asszony régi kívánsága végre teljesült; súlyos betegen feküdt s a házbellek arczáról a legnagyobb aggodalom volt leolvasható.

Legfőbb kívánsága volt: korai halállal kimulni; régóta, még mielőtt az élet nehézségeivel megismerkedett volna. És nem volt ez nála csak amolyan szóbeszéd; igazán vágyódott a halál után.

Már gyermekkorában a haláltezelnek tekintette, melyet elérni vágyott. — Miért, azt maga sem tudta megmagyarázni. Gyermekévei a legboldogabban teltek el. — Atyja ideális gondolkozású ember volt, a ki nem is akarta elhinni, hogy rossz emberek léteznek, egyike azon ritka egyéneknek, a kik öntudatlanul is fényt, világosságot, nyugodalmat s megelégedést hoznak pusztá megjelenésükkel. Nem esoda tehát, hogy egy ilyen apa mellett Ma-

rianna érzéke kifejlődött minden szép minden jó, minden magasztos iránt.

És mégis, minden boldogság, a szülői ház életének minden megelégedettsége közepette, valami leirhatatlan vágy vonzotta a halál felé s ez a vágy akkor sem szűnt meg, mikor élethivatásában a legszebb sikereit érte el. A finoman domborodó, fehér homlok mögött senki sem sejtette, minő sivár halál-gongolatok lappangnak, mint egy árnyék, mint a lét csalódásainak előérzete.

Mind a mellett Marianna teljes egyéniségevel, minden erejével sikra szállt, ha egy czél megvalósításáról volt szó.

Marianna férjhez ment. A férj művész volt, Marianna maga pedig egy lapot szerkesztett, mely a nők jogaiért küzdött. Az első efajta lapot, melyet komoly számba vettek s a mely szakított a női folyóiratok hagyományos hangjával.

Gyermekei mellette nőttek fel: két fiu és egy leány. Gyermektelen nők sohasem lehetnek oly boldogok, de oly boldogtalanok sem, mint nők, a kik anyák. Az anyai csalódás keservebb, fájdalmasabb, emésztőbb, minden szó fáj gyermekükétől, mely nem egyezik meg teljesen az ő anyai szívüknek érzelmeivel. Al talában, az anyák sohasem itélik meg helyesen gyermekeiket; a rosszat ép úgy, mint a jót helytelen világításban látják s a gyermek jövőjét vagy végtelenül boldognak vagy végtelenül nyomorultnak képzelik.

Marianna nem tudott nevetni. Ő maga apját választotta előképeül s mindenben utána

és a fővárosi Margithidnak a Margitszigettel való összeköttetéséről szóló törvények szentesítését. A szentesítés április 9-én kelt s a három törvény mint 1899. évi V. VI. és VII. törvény cikket április 15-én hirdették ki az Országos Törvénygyűlésben.

A kuriai bíraskodás. E kurianak választási bíraskodásáról szóló törvényjavaslatot holnap fogják kiosztani a képviselőház tagjai között. A törvényjavaslatához igen terjedelmes megokolás van csatolva. — Legnagyobb része megegyezik azzal a hasonló tárgyú munkálattal, amelynek kapcsán Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszter még 1891-ben a kuriai bíraskodási törvényjavaslat első tervezetét a Ház elé terjesztette. — Természetesen módosulnia kellett a megokolásnak is azoknál a dispozicióknál, melynek a pártközi paktum alapján kerültek a törvényjavaslat szakaszaiba.

Plósz miniszter lehetőleg rövidre fogta a megokolásnak ezt a részét, értesülésünk szerint azért, mert éppen a paktumra való tekintettel kerülni akart a maga részéről minden oly szubjektív értelmezést, amely esetleg félreértésekre adhatott volna okot. Így például ahhoz az új rendelkezéshez, mely szerint a főszolgabíró és szolgabíró hatóságának területén nem választható meg képviselőnek, csak ezt a rövid megokolást fűzte: „Mert a nevezettekre váró hivatali feladatkörrel meg nem egyezhető, hogy hatóságuk területén, melyen a választási mozgalmak idejében is hivatali hatalmat fejtenek ki, jelöltek gyanánt részt vegyenek a politikai pártok küzdelmeiben. „A képviselőház igazságügyi bizottságának tegnapi ülésén, mint bennünket értesítenek, hosszabb vitát keltett Hodossy Imrénének az az indítványa, hogy közöljék a bizottsággal azokat a stipulációkat, amelyek a kuriai bíraskodási törvényjavaslatra vonatkozólag a pártok megbízottjai közt annak idején létrejöttek Fest Lajos és más bizottsági tagok is fölöslegesnek találták a paktum illető részének külön való közlését utalva arra, — hogy a kormány bizonyára fölvetve javaslatba mindazt, ami a paktumba volt. Viszont Kola János bizottsági tag és mások is a Hodossy indítványa értelmében nyilatkoztak, mivelhogy a paktum illető pontjainak a közlése irányadó lehet azokra nézve, a kik hozzájárulván a Széll Kálmán programjához s a benne foglalt obligót magukra nézve is kötelezőnek tekintik. Az igazságügyminiszter nem tett észrevételt a közlés ellen, megjegyezvén, hogy a paktum szövegét a bizottsági tárgyaláskor ugy-

indult; azt gondolta, az a leghelyesebb nevelési mód s ezt kívánta gyermekeitől is. S minthogy saját természetének nemesítő hatását nem láthatta teljes megelégedéssel gyermekeiben, a családás nem egy keserű könyvet hullatott el. Annál boldogabb volt barátaival. Lerázta magáról a békóka, melyeket a modern társadalmi élet kovácsol saját tagjai számára, csak azokkal érintkezett. Kiknek rokon lelke vonzotta s kikkel ugyszólván egy családot alkotott. És azok, a kik hozzájártak, a kik vele érintkeztek, mind úgy vélekedtek, hogy ez a sápadt méla asszony az élet művésznője s felfedezte az igazi, boldog élet titkát.

Most Maianna halálán volt. Azelőtt betegséget sem ismert s vasidegei voltak, melyek sohasem mondták fel aszolgálatot s melyekkel sohasem játszhatta az érdekes, „ideges asszonyt“.

Mikor azután tegnap délután hazajött a szerkesztőségéből, sajátos szédülés vett rajta erőt. Szájából egy vastag vérsugár lövelt elő s azután elvesztette eszméjét. Mikor magához tért, ott találta magát puha, fehér ágyán.

A mint felnyitotta szempilláit férjének szerető, aggodalmas arcába tekintett; kissé távolabb pedig gyermekeit pillantotta meg. Férje gyöngéden kezét csókolt neki s Marianna érezte a mint egy könyesebb hull kezeire. Mi sem zavarta a betegszoba csendjét. A kertre nyíló ablakok mind nyitva voltak s

is el fogja hozni a miniszterelnök. — Mint tudva van, — abban állapotok meg végül, hogy a bizottság elnöke a paktum illető pontozatait sokszorosítottván, ösztassa szét a bizottság tagjai között.

Országgyűlés.

Budapest, április 17.

Már féltizenegy is elmúlt és még mindig a folyosón pihent — a parlament.

Nem sok izgalommal biztatott az ülés; de soha se lehet tudni mit hoz a jövőendő. Ennek az ülésnek az elejére is jutott egy kis emóció. Nem sok, de mégis valami, mikor még kevesebbet vártak.

Szombati beszédében a pénzügyminiszter a néppárti kérvények ötletéből felemlítette Molnár apátnak, mint gondol a papi javak szekularizációja mellett nem lehetne-e a kérvényeket toborzani? Erre közbekiáltott Rakovszky István:

— Pulszky Ágost rögtön aláírná!

Erre a közbekiáltásra reflektált ma Pulszky Ágos, a ki a szombati ülésen nem volt jelen.

Nem lévén szombaton jelen, nem válaszolhattam tüstént Rakovszky ur közbeszólására. De minthogy — que tacet consentire videtur — minden félreértes kikerülése véget kijelentem, hogy én egy ilyen kérvényt alá nem írnék, mert a papi javak szekularizációját a mai viszonyok között valóságos politikai szerencsétlenségnek tartanám, a mire józanul még gondolni sem lehet. És tehát nem íráom alá.

A jobboldal helyeselt, de a hegyen fel pattant Olaj Lajos.

— Én aláírnám!

— Mi mind aláírnók, dübörög az egész negyvennyolcas lejtő.

— Én azért gondoltam Pulszky Ágostra — védekezik Rakovszky — mert ő a pénzügyi bizottság előadója, és azt hittem, szolidáris a pénzügyminiszterrel.

Ujlag Pulszky Ágost kért szót

— Ujlag ki kell jelentenem, hogy a kérdés a pénzügyi bizottságban soha szóba nem került, de egyáltalán tiltakoztam az ellen is hogy a minisztert olyan állítással vádolják meg a melyet nem tett. A miniszter egyszerűen például hivatkozott a dologra, a nélkül, hogy a mellett állást foglalt volna.

Zajoson helyeselt a jobboldal és Rakovszky n a k se akadt többé mondani valója.

csak a leeresztett függönyök tartották fel a világot.

Az után magára hagyták az övéi. Az ápolónő foglalt helyet ágya mellett, esendesen imákat mormolva. A függönyön pedig átszűrődött egy napsugár, mely nőttön nőt s egyszerre csak előlépett belőle a megváltó alakja. Hullámos, fehér ruhájában lehajolt Mariannához s így szólt: „Én vagyok az élet s a halál ura. A válasz uton állasz; de minthogy igaz életű voltál e földön, adok neked időt a választásra. Az alkonytig határoznod kell.“ A Megváltó fájdalmas arcán jószág mosolygás játszott — s mikor az ápolónő felkelt, hogy jobban összehuzza a függönyt, hirtelen eltűnt a Megváltó képe.

A beteg fájdalmasan sóhajtott. Láta magát mint zarándoknőt, egy egész zsák sulya alatti görnyedezve. És a zsák életének egész szövedékét tartalmazta. egyes alkatrészekre bontva. S mindez sulyosan nyomta vállait. A sok a gyümölcs, bimbó és virág, működésnek és törekvésnek jelképei. Ő azonban lefette a terhet s elmékedve állt meg előtte. Köröskörül kör; nem látott egyebet mint könyörögve felemelt karokat s kezeket, majd kétségbeesetten öklöbe szoritva, majd imához kulesolva. A kör szétfoszlott s ő a nagy semiségbe tekintett. És Marianna, egyszerre kezdte érezni a nemlét borzalmát. Érzte, hogy elfelejtik, hogy eltűnik, hogy semmivé válik. Férjét a fájdalom az ő elvesztése felett művészi alkotásra sarkalja; különben is kény-

— Tehát áttérünk a napirendre! — jelenteti az elnök.

A nagyvennyolcasok azonban ragaszkodtak a témához.

— Ne térjünk bizony! Ha már felmerült ez a kérdés, hát tárgyaljuk is! Intézzük el!

Tíz pontját a hosszú napirendnek ezó nélkül intézték el. Kovács Pálnak, a ki a helyi érdeku vasutakat referálta, nem sok dolga támadt; de már a tizenegyedik pontnál a mely a hágában létrejött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szól, a polgári jogsegély tárgyában támadt egy kis parázs közjogi vita. Úgyes tartalmas és nagy figyelemmel hallgatott beszédében ajánlotta a javaslatot Nagy Mihály előadó, a ki elejét veendő minden közjogi rekliminációinak, kifejtette azt is, hogy az Osztrák-magyar monarchia aláírás a szerződésen közjogi graváment nem képez, mert ez — nyolcvankét esetben fordult már elő.

Ez nem nyugtatta meg — Madarász Józsefet.

— Ha eddig így volt, nem jó volt! — pattogott az öreg kurucz, de őt is tüstént lefégyezte az igazságügyminiszter beszéde, a ki reflektálva a panaszára, kijelentette, hogy a kormány álláspontja, a mihez a külügyminiszter is hozzájárult, az, hogy ezentul a szerződések Ausztria és Magyarország nevében iratnak alá.

— Helyes! Helyes! — zugott még a hegyen is. Egyedül Bartha Ödönnek volt még egy fiókgravámenje, a melyet azonban szintén nyomban elintézt az új igazságügyminiszter.

A honvédiszkolák költségeiről szóló javaslatot Szerb György ajánlotta ügyes beszédben, részletes felvilágosításokkal pedig Gromon Dezső államtitkár szolgált a Háznak, a mely vita nélkül fogadta el erre a javaslatot.

Végül Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter válaszolt Kálmán Károly interpellációjára, a ki azon panaszkodott, hogy a nyirbátori vásárt Nagyboldogasszony napján tartották.

Kimutatta a miniszter, hogy ennek nem a kormány, hanem maga a község volt az oka. A kormány, a mely a vallásosság ápolását köteletségének ismeri, rajta lesz mindig, hogy a vasárnapok, és ünnepek áhitatra szentelt nyugalma ilyesmi ne zavarja.

Maga Kálmán Károly is „mély elismeréssel“, a Ház pedig egyhangu helyesléssel vette tudomásul a választ.

szei erre a létért való küzdelemben. Gyermekeinek mások örvendenek nem ő, az anya barátai továbbra is munkálkodnak, serénykednek. Az ő halálával, jöllehet pótolhatatlan veszteségről beszéltek. A háztartása talán kevésbé kifogástalan; — de azért ott is rend van.

A betegben ellenállhatatlan vágy támadt élni, létezni — minden áron küzdeni, szenvedni, csalódni — de létezni, csak nem megsemmisülni, elkerülni abba a tátongó mélységbe, a mely mindent elnyel; csak élni, élni, hadd lükteszen ez a könyörtelen élet, mindent kiméletlenül elfed a temető hantjával, ami volt, és csak azt ismeri el a mi van.

Kivülről egy nyári zivatar menydörgése hallatszik s egy eltévedt madárka az ablakfüggönyök redőiben huzódott meg. „Szerencsés jel“ gondolta magában az ápolónő s zomorván, kételkedően tekint a fiatal teremtesre ott az ágyban, a kinek arca mintha átszellemült volna.

Marianna már teljesen boldog, hisz tudja nincs veszély, alkonyatkor jön az Ur s meghallgatja választását.

Es mikor az esteli nap lehanyatlik a utolsó sugara még egyszer bevilágítja a szobát, a Megváltó fájdalmas arca letekint a betegre s mosolyogva rakja vissza vállára a terhet:

Tovább élni, küzdeni és szeretni.

Holnap tizenegy Harmadszori olvasóbályrevizió s a kiküldendő h u s z ság megválasztása rendnek.

Délre már vég

Debrecen

(Levelek)

Nagyon jól tud nagyobb városban épen a nagyvárosias lege az, miszerint a mek kóborol s foglaják el a magoveket kovácsolnak: szerezhessenek mag nagyon egyremegy az ut vagy nem, jutás, a melyet na költenek.

Hja! A század nyei vannak. Az élv nálkoznak, sőt erősz és nem csoda, ha a nem részesült 10-11 nak már utánok s zsolhassák a kéjnek táját a megszerzesh remtik ugy szólván

A legegyszerűb Oh ez nagyon ham mekeinél, mert hisz nak; mert nem akar gondolni velök, — velésben őket, s ha mielőbb összeül renddel.

Csak a napokb főteuce egyik kirak zsebéből lopja ki pénztárczát s ez elő ügyes fufanggal tu szos nő pénztárczáj fia a tanárja szobáj ellopott egy üzletb

Es ezek a tolv évesek sem. Vajjon nőnek. A szülék és tehetnek róla. Ismer naszolta fia lopasait kért a becülete irá

Ee mit tegyen pár napra őket? F nem. Elküldené val z e t b e? Oh ez án mert a létező javító nak, annyira, hogy tekintélyes százalék marad rosznak. Hisz ből, hogy az egyik egy pár már is telj a tanítók megölés és késsel támadták kalmával!

Hát persze, h tézntre van szükség gyermek mind a k korán és sajnos nem a társadalom számá vonatik el az állam

Ugy halljuk, h közelebb szaporitan

Holnap tizenegykor kezdődik az ülés. Harmadszori olvasások, továbbá a házszabályrevízió s a kuriai bíráskodás czéljából kiküldendő huszonnegytagu bizottság megválasztása lesznek tárgyai a napi-rendnek.

Délre már vége lett az ülésnek.

Debreczeni séták.

(Levelek a szerkesztőhöz.)

III.

— ápril 18.

Nagyon jól tudom, — mert hiszen sok nagyobb városban megfordultam már, hogy épen a nagyvárosiasság egyik sajátos jele az, miszerint az utcákon igen sok gyermek kóborol s főképp forgalmas helyeket foglalják el a magok részére a hol aztán tervek kovácsolnak arra nézve, hogy mikép szerezhessenek magoknak pénzt. — Az aztán nagyon egyremegy nálok, hogy tisztességes-e az ut vagy nem, — a földolog a pénzhez jutás, a melyet nagyon könnyelműen el is költenek.

Hja! A századvégén mindenkinek igénevei vannak. Az élvezetek lépten nyomon kínálkoznak, sőt erőszakosan kínálják magokat és nem csoda, ha a sok kellő gondozásban nem részesült 10-14 éves gyermekek áhítoznak már utánok s hogy elérjék, hogy felhabzsolhassák a kéjnek már olyan a milyen "fajtáját" a megszerzéshez szükséges pénzt előte remtik úgy szólván a föld alól is.

A legegyszerűbb mód persze a — lopás. Oh ez nagyon hamar kifejlődik az uteza gyermekeinél, mert hiszen a szülék nem gondolnak; mert nem akarnak, vagy nem tudnak gondolni velök, — nem részesítik kellő nevelésben őket, s bizony ne csodáljuk, — ha mielőbb összeütközésbe jönnek az erkölcsi renddel.

Csak a napokban volt olvasható, hogy a főteza egyik kirakata előtt egy uri nőnek zsebéből lopta ki három vásott suhancz a pénztárczát s ez előtt nem rég egy temetésen ügyes furfanggal tulajdonították el egy gyászos nő pénztárczáját. Még előbb egy másik fiu a tanárja szobájából esent el tárgyakat, sőt ellopott egy üzletből 50 frtot is.

És ezek a tolvajok még nincsenek 14 évesek sem. Vajjon mi lesz belőlök ha meg-nőnek. A szülék és a gyámok igen keveset tehetnek róla. Ismerek egy apát, ki sirva panasolta fia lopasait, pazarlásait és oltalmat kért a becsülete iránt fia ellenében.

Eo mit tegyen a rendőrség? Elzáratja pár napra őket? Fog-e ez rajtok segíteni, — nem. Elküldené valamelyik javító intézetbe? Oh ez ám nem olyan könnyű dolog, mert a létező javító intézetek zsufolva vannak, annyira, hogy azoknak jótékony hatása tekintélyes százaléka nem tud érvényesülni s marad rosznak. Hiszen olvashattuk a lapokból, hogy az egyik (aszódi) javító intézetben egy pár már is teljesen elveszett rossz fattyu a tanítóok megölésére buzdította a többieket és késsel támadták meg az istentisztelet alkalmával!

Hát persze, hogy mentől több javító intéztre van szükség, mert sok az elzüllött gyermek mind a két nemből, a kik nagyon korán és sajnos nem ritkán örökre elvesznek a társadalom számára! Mennyi munka erőttől vonatik el az állam ezen az uton!

Ugy halljuk, hogy a kormány már legközelebb szaporítani fogja a javító intézetek

számát, sőt úgy tudjuk, egyik-másik város (pl. Pozsony) mai is mozgolódik, hogy a maga részére kaparítson meg egyet. Ugyan mért nem mozog a mi városunk. Talán kevesebb az elzüllött gyermek itt mint más városban. Oh dehogy! Van itt bőven!

Tessék csak a déli órában megnézni, hogy a kisvasuton utazó idegenekre milyen vadászatot tartanak ezek a fizkók! A gyorsan haladó vonattal versenyt futnak s a megállóhoz együtt érnek be. Lesik, hogy melyik utas száll le bőrönddel, csomaggal és a legszemetlenebbül ajánlják fel szolgálataikat. Már az a versenyfutás elnézése is hiba, meg azon esetben is, ha ezek a gyermekek azért futnak emberi erőt meghaladólag is, hogy egy pár fillért keresve éhségüket csilapítsák. El kellene ezeket fogni — ki kellene körülményeket fürkészní és a szükséghez mérten eljárni velök. Lehet, nem egy pár szomorú családi helyzetről hullana le a lepel s milyen derék dolog volna azon segíteni. Hisz van még érzés az emberi szivekben, az emberi igaz nyomor iránt.

A székes főváros rendőrfőkapitánya különösen felhívta a rendőrök figyelmét az utcákon tanyázó gyermekekre, hogy ne tőrjek azokuak kóborlását, hanem kinyomozza helyzetüket, jellentsenek arról. — Hogy van-e aztán jó eredmény, azt bizony tudni nem lehet.

De az tény, hogy minden utat és módot el kell követni arra nézve, miszerint ezek a veszendő lelkek és romló munka erők a társadalom számára lehetőleg megmentessenek. Elég népes a börtön és elég kevesen vagyunk. A megmentés egyike volna a legszebb emberi munkáknak. Keresenek rá az illetékes hatóságok módot és tisztítsák meg az utcákat az elzüllő gyermekektől. Teremtsenek javító házat, vagy mást. De tegyenek valamit. Emberi és hivatali kötelesség ez.

Dr K.

Egyről-másról.

Kié a lakás.

A rendőrségnek mozgalmas folyosóján, ahol jönnek, mennek, rendőrök vonulnak be és ki, cselédek sietnek a könyvükért, részeg embereket kísérnek be a dutyiba, egy asszonyka rohan át félénken. Ijedten, mint a megzavart őz, átrohan és elpirul mikor a rendőrkapitány elé ér, ahol a közrendőr kötelességtudóan bejelenti:

— Kérem tessék várni.

Annyian járnak ki és befelé, hogy a szegény asszony csak úgy irul-pirul belé. Pedig csak egyszerű panaszt akart tenni, nem akar mást megtűni abban a lakásban, amelyet ő a magáénak gondol.

Most csak azt forgatja eszében, mi mindent fog elmondani, hogy a lakás az övé és senki mást nem tartozik ott eltűnni.

Szegény asszony! Rossz uton jár ugyan mikor kicsinyes, semmitmondó bizonyítékok után kutat, keres, mert a baj ott volt, mikor szerelemittasan, elbűvölve odalépett az oltár elé, és kimondotta a sokat jelentő szót.

— Szeretem. Felesége akarok lenni.

Mert az a más, akit nem akar megtűnni a lakásban — a férje.

A szegény asszonyka nem gondol arra, hogy hibát követett el, mikor csak szívére hallgatott, mikor nem számolt azzal, hogy uri kisasszonynak nevelték, kinek igényei vannak, kinek nem elég egy kis két szobás fészék. Nem tehet róla.

Nem ismerte az életet és nem tudta megítélni, hogy az az ember, akinek hitvese lett, nem tud annyi pénzt keresni, amennyi egy uri háztartásra kerül.

Istenem! Olyan sok mindentélre tanítják a kisasszonyokat, zongorázni, kézimunkára, főzéstanára, geografiára, tánczra, kellemes társalgásra és még ezer dologra, de hogy mi az élet, hogy minden nap, melyet áfélünk, küzdést fáradalmat, verejtéket követel, azt gondosan eltitkolják.

Hát ez a szerencsétlen asszonyka sem tudta ezt. A férje sem gondolt a nehézségekre, melyeket a megélhetés vállaira fog rakni.

A szerelem mámore csak hamar elszállt. A megélhetés terhei kijózanította — és elidegenítette őket. Az asszony követelt, a férfi pedig a követeléseket nem tudta teljesíteni. Arra, hogy szerényen megvonuljanak, hogy kissé félrevonulva a modern élet csillogásából, zajából, hogy kicsiny fészekben keressék a boldogságot, nem gondolt senki.

Mindennapi de tanulságos történet ez. Heves és izgalmas jelenetek következtek. Egy este az asszony ott hagyta a férjét.

És most napokon át a rendőrségnél van dolga. A lakás az övé, hiszen ott van a sok butor, meg a staffirung. — A férj azt mondja, hogy ő fizette a lakást, tehát nem megy el onnan.

Ez a perpatvar előjele a válópernek.

Férj és feleség nem gondolnak arra a ballépésre, melyet akkor követett el, mikor egymásnak — nem számítva a reális élet nehézségeire, örök hűséget ígértek — ők csak afelett gondolkoznak és török a fejüket, azért futnak fűhöz-fához, hogy:

— Kié a lakás?

Színház.

M Ū S O R.

Kedden, ápril 18-án: A s u h a n c z ; operette.

Szerdán, ápril 19-én: A h o l u n a t k o z n a k ; vígjáték.

Csütörtökön, ápril 20-án: A n a g y m a m a ; vígjáték.

Pénteken, ápril 21-én: A b á n y a m e s t e r ; operette.

Szombaton, ápril 22-én: M a r c z e l l e ; szimfónia.

Vasárnap, ápril 23-án, déltán: A b a b a ; operette. Este: A v a r á z s f á t y o i ; látványos, tündéres szimfónia.

Folt, a mely tisztít.

A nagy spanyol sokat magasztalt és sokat gáncsolt drámája került színpadra tegnap meg lehetős számú közönség előtt.

Az előző előadások alkalmával elmondott nézetünkhöz nem sokat csatolhatunk. A híres dráma erősen közepes előadásban került színpadra tegnap is nálunk.

Azt lehet mondani, hogy Echegaray igazi művészek számára alkotja meg drámáinak alakjait. Gyenge vagy közepes talentumu színészek játéka a nagy drámairó merész ideált meseszerűekké teszik, pedig azok öntudatos művészek ajkán a leghatalmasabb igazságok erejével hatnak.

A tegnapi darab a Nemzeti Színházban nagy és megérthető sikert aratott, de ennek a sikernek vidéki visszhangjait csak a legelső színpad auktoritásának és a főváros iránti rendes elfogultságnak lehet tulajdonítani, mert őszintén szólva, a mi alakítóink nagy része a darab lélektani hibáinak kidomborításán dolgozott.

A buzgalmat azonban nem lehet a tegnapi szereplőktől sem megtagadni, sőt egy közülök magasan kivált a közepes környezetből. H a l m y Margit az ő imponáló, nagy művészetével játszotta meg Henriqueta szerepét. Alig láttunk még tőle fényesebb alakítást.

M a t i l d e perfekt művészeti képességet igénylő szerepében szép sikert aratott F á y Flóra, a ki hatalmas virágcsokrot is kapott. Buzgalma, a nála megszokott erős vonásokkal rajzolt alakítása és nemes páthosza sok tapsot aratott.

Szacs vay jó volt Fernandó szerepében.

* Prielle Kornélia, a Nemzeti Színház nagy művésznője holnap kezd meg vendégszereplését az A hol unatkoznak ez vigjátékban. Tudjuk, hogy közönségünk megragadja az alkalmat, hogy ragaszkodását, szeretetét fejezze ki a magyar színészet nagy alakja iránt.

* Egy új csillag. A Nemzeti Színház vasárnapi előadásán egy kezdő színész nő mutatkozott be: Jankó Abigél, Jankó János az elhunyt nagy magyar rajzművész leánya. A fiatal, szép leányról elragadtatással írnak a fővárosi lapok, melyeknek egyikéből vetjük át az alábbi hírt:

A Nemzeti Színház vasárnap délutáni előadásán ritka szép tehetségű növendék művésznővel ismerkedtünk meg. Jankó Abigél, ez a szinig művésznő leánya, a maga bájos megjelenésével és ifjúságával a Huszárszerelm Sárka szerepében valóssággal meglepte azokat is, a kik pedig sokszor tanúi voltak az ő Várszínházi, persze kisebb kaliberű és jelentőségű diadalainak. A Nemzeti színháznak rég nem nyílt már kedvezőbb alkalma arra, hogy a maga művészgárdájába olyan igazi tehetséget műveljen be, mint a minő Jankó Abigél. Vették volna hát ezt az alkalmat elszalasztani. Hogy pedig ezt a véleményünket osztja minden fórumok legelőkelőbbje: a közönség is, bizonyítja azt a nagy tetszés, a melylyel az ifjú színész nő játékát fogadták.

* Püspök, mi-t szindarab-cenzor. Garcia Ortega spanyol színész nagyon fölháborította kollegáit. Nemrég csapatjával együtt Santanderbe ment, hogy ott az újabb spanyol drámákat egymásután színré hozza. Előbb azonban bemutatkozott az ottani püspöknél, e'be terjesztvén a műsört, hogy törölje belőle azt a darabot, mely ellen az egyháznak netalán kifogása van. A püspök nagyon természetesen elfogadta a jámbor ajánlatot, s megbízott egy papot, hogy alaposan cenzurázza is meg a műsört. A mit a pap lelkiismeretesen meg is tett. Garcia Ortega annak ez az eljárása nagy fölháborodást keltett a spanyol művészi körökben. A drámírók egylete legközelebb gyűlést fog tartani megbeszélni azokat a lépéseket, melyeket tenni fog. — Valószínűleg azon alternatíva elő állítják, hogy Santanderben vagy adjon elő egy oly darabot, — melyet a püspök kifogásolt, vagy pedig az egylet tagjaitól egyetlen darabot sem lesz szabad előadnia.

Tóth Sámuel.

1838—1899.

A magyar református egyháznak nagy halottja van.

Tóth Sámuel, a tiszántuli egyházkerület volt főjegyzője, a debreczeni theologiai akadémia nyug. tanára az éjjel 3 órakor meghalt.

A legkitünőbb, legérdemesebb egyházi férfiak egyike száll vele sírba. A magyar kálvinizmusnak abból a régi gárdájából való, mely erejét, tehetségét, buzgóságát, egész életét egyháza boidogítására szentelte.

Tóth Sámuelben összpontosultak minden tulajdonságok. Szolgált — még pedig fényes sikerrel — egyházát. Szolgált a templomi és tanári katedrán, minden tisztségében, szóval és tollal egyaránt.

Az utolsó évtizedek számos nagy alkotásában volt fáradhatlan munkás. Mint tanár egyházukhoz hű, hazafias papokat nevelt s mint egyházkerületi főjegyző — egyszersmint az egyetemes konventnek több ízben jegyzője — a legnagyobb buzgósággal s a legfényesebb sikerrel töltötte be terhes hivatalát.

Az utolsó időkben már gyengülni érezte egészségi állapotát. Lassanként visszavonult a nyilvánosságtól s egymás után mondott le hivatalairól

Halála az egész városban nagy részvétet keltett s hasonlót fog bizonyára kelteni az egész magyar protestáns világban.

Az elhunyt életrajzi adatai a következők:

Született 1838. június 27-én T.-Lökön, hol az apja ev. ref. tanító volt.

Elemi iskoláit otthon és Tokajban, gim. 5-öt Nánáson, a többit és a theológiát Debreczenben végezte. 1864 szeptembertől 1866-juliusig Zürich, Heidelberg, Göttinga, London, Jéna egyetemeken volt, ekkor választották meg a depr. theol. ak. systematica theologia tanszékére, s azóta szakadatlan munkálkodott a mult 1898 év febr. haváig, kiváló részt vévén az egyetemes magyar ref. egyházi ügyek intézésében.

A tiszántuli egyh. kerület aljegyzőjévé 1869 ápril havában, főjegyzőjévé pedig 1872 augusztusában választották meg. Tagja és jegyzője volt a tiszántuli egyh. ker. által ki nevezett »nékes könyv átvizsgáló bizottságának». A conventi munkálatok nagy része és a jegyzőkönyvek az ő közvetítő munkájával kerültek sajtó alá. Az 1881-ben debreczenben tartott és az 1891-iki budapesti egyetemes zsinat jegyzője volt.

Irodalmi munkássága a conventi munkálatoktól eltekintve is nagyobb szabású volt. Nevezetesebb művei:

1. Az egyházakat s belhivatalnokokat közzetlenebbül érdeklő Országos törvények, kormányrendeletek, egyházkerületi rendszabályok és intézkedések kivonatos gyűjteménye. 1875-ben kiadva. 2. A magyar reformált egyház szervezetére és megállapítandó rendszabályokra vonatkozó Tervejavaslat. Debr. 1878. 3. Conventi két albizottság munkálata Debreczen 1878. 4. Értekezései, cikkei megjelentek az »Evangeliumi prot lap» s a »Prot. heti lap» számaiban. 1881-től szerkesztője volt a »Debr. prot. lap»-nak. Ugyan csak az ő munkálatában jelentek meg »Adalékok a tiszántuli ev. ref. egyh. kerület történetéhez. egybeállította és kiadta Tóth Sámuel. 2 füzet. A budapesti egyetemes zsinat naplója. stb. stb.

Haláláról családja, a főiskola tanári kara s az ifjúság ad ki jelentést. Temetése eddigi megállapodások szerint — csötörtök d. u. 3 órakor lesz.

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. április 18.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— Április 18. —

— Enyhe. — Helyenként csapadék. —

Dal a Piacz utcáról.

Piacz utczai fényes korzón
Bolyongani most élvezet,
Ki egy pár czipőt el nem nyúlt ott,
Az udvarképes nem lehet.
A szép népkertnek már lefujtak,
És mindenki csak odafut.
Csak egy sítahely van most nálunk
A Piacz-ut, a Piacz-ut.

Krizantémummal a gomblyukban
Hódítva jár ott sok legény;
A keztyűjük, az czitromsárga,
Legelőbb annak néztem én!
Az ingallérjuk vagy négy ujnyi,
Galambszin szürke a kaput,
Így látja őket füstöt fujni
A Piacz-ut, a Piacz-ut.

És ottan, hol ők járnak, kelnek,
A levegő is ők be más,
Pacsuli szagot hord a szárnyán,
Mert nálunk ez már így szokás.

Abban fűdik a sok czilinder,
Abban a sziv is, hogyha tud
És attól válik mámorossá
A Piacz-ut, a Piacz-ut.

S, ha jő az alkony rózsafátyla,
Arnyját szelíden ejtve el,
Az ember itt a fő-fő uton
Csodaszép asszonyokra lel.
Otthon elégét mind a rántás,
Nem baj, a tej ha összefut . . .
Hogy hódítanak, hadd lássa őket
A fő-fő-ut, a Piacz-ut!

— Adomány] az új főgimnázium részére.

Váczzi János, a debreczeni r. kath. egyházközségi bizottmány világi elnöke, az új róm. kath. főgimnázium részére két ezer koronát ajándékozott. Ő az első, a ki a nagy közönséghez kibocsátott felhívásra az aláírást meg kezdte. A szép példát bizonyosan sokan fogják tehetségükhöz képest követni.

— Az új főgimnázium ügye. Dr. Hómann

Ottó miniszteri tanácsossal, mint a kormány megbizottjával élén, az egyház, a város, a nagyváradai káptalan stb. képviselőiből álló bizottság a tegnap délelőtti órákban bejárta, megnézegette a helyet, a hol a róm. kath. főgimnázium lesz felépítendő. A helyszíni szemle befejezése után dr. Wolafka a Nándor vál. püspök plébános lakásába mentek a bizottság tagjai, hol a tervek elbírálására került a sor. Az értekezleten megjelentek: Dr. Hómann Ottó miniszteri tanácsos, Fetser Antal oldalkanonok, Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes, Ábrahám László, Szabó József, Fekete Endre kegyes-tanítórendi kormány segéd Budapestről, dr. Wolafka Nándor, Váczy János, Unger Gusztáv, Géressy Kálmán, Irinyi István. Az új gimnázium impozáns, két emeletes épület lesz tágas magas tantermekkel, szertárak könyvtárakkal, nagy tornacsarnokkal díszteremmel. Az épület a templomtól tíz méter távolságban épül, úgy hogy a templom és a gimnázium is minden oldalról szabad lesz és kert veszi körül. A kolosszális épület rendkívül izléses kivitelű frontot kap s úgy az előtt, mint a templom mellett, le egészen a Varga utcán a mostani kőfal helyett díszes vasrács kerítés jön. Az értekezlet egészen délután egy óráig eltartott, de nem fejezték be s ma délelőtt folytatták. Az első napnak azonban már megvan az az örvedetes eredménye, hogy az új főgimnázium megvalósításához szükséges fedezetre megállapodás történt. Az értekezleten jelenlevők tiszteletére Dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános diszebédet adott, és adott a mai értekezlet után is. Ma délután mindannyian a Pallgra tesznek kirándulást s az előkelő idegen vendégek a holnap reggeli gyorsvonattal utaznak el.

— Fadallah — bábórai méneparancsnok.

A közös hadsereg hivatalos lapja érdekes kinevezést közöl. A virághírű, bábórai ménes ideiglenes parancsnokává, a nyugalomban vonult Patzolt ezredes helyébe Fadallah el Hadad Mihály ezredest, a debreczeni mén-telep volt parancsnokát nevezték ki. — Az arab származású ezredes egyike a leghíresebb lóismerőknek; ebbeli képességei juttaták a leg-egyszerűbb sorsból a tőrzstiszti karba. Életének története rendkívül érdekes. Negyven évvel ezelőtt lovag Bonderman alezredes Arabiába utazott, hogy ott lovakat vásároljon a hadsereg részére. Újába akadt egykor egy beduin suhancz, ki úgy ülte meg a lovat, — mintha hozzá nőtt volna. — A lovakat fiatal kora daczára jobban ismerte, mint az öreg tábornok, aki pedig nagy szakembernek tartotta magát. Ami természetes is, mert a pusztában a lovak között nevelkedett fel. — A tá-

bornoknak nagy beduin flu s mag — Az Arabiában Bábórai ménes parancsnokát a küldöttség nagy hába öltözött arapun. — Gyorsan rohant a kuthoz Fadallah el Hadad ségben a Mihály bornok a katonai huszárhadnagy k rangra emelkedés is megkapta a ló meiert. Mikor par Bábórnára megér ménes kaszárnya hátán ugrétt be negyven évvel ez tagja ezüstbádogg odanyujtotta az szomját, mint ne még mint beduin a vízből. Meghat katona egy könyv

— Debreczen.

este egész társaságunak városába vesznek dr. Bruc ügyi tanácsos ne tesiczky Hugó és sógornőjével, vasuti tisztviselő árvaszéki ülnök, A társaság 8 n szigetvároson ki gyöngyeit: Fium ramaret.

— Összees.

ban fordulnak el betegedésnek s nak is esetei. T tájban egy cselő végig, amidőn e rogyott. A rend bevitték a közke ideig eszméletén őrség azt sem mindősze is an kideríteni, hogy kereskedőnél le által reá bizott az utcán hirté

— Megaka.

koltozás verte f T a s i Géza k szegen ment ha vel. A szóval hogy a részeg öléssel fenyeget zett a rémült s és egy közeli r T a s i házáho hõngő ember k már elkövette v szenevedélytől e dõrkapitányság az eljárást elle

— A Mag.

A Magyar Irod a Debreczeni E kar közremükö baton délután ben ünnepélyt korona. Jegyek királyi Tivadar s az ünnepély mûsora a köve 1. Hangy Előadja: a föl

bornoknak nagyon megtetszett az eleven beduin flus magával hozta őt Európába. — Az Arábiában vett lovakat egyenesen Bábólnára szállították, hol nagy küldöttség várakozott már a messze földről visszatért többornok üdvözlésére. — Egyszerre a küldöttség nagy bámulatára egy festői ruhába öltözött arab ifju lovagolt be a kapun. — Gyorsan leugrott a lováról, — oda rohant a kuthoz s nagyot ivott belőle, Az ifju Fadlallah el Hadad volt, ki később a keresztiségben a Mihály nevet kapta. A ifjut a tábornok a katonaiskolába adta, ahonnan mint huszárhadnagy került ki. Ma már ezredesi rangra emelkedett s a Ferenc József rendet is megkapta a lőnevelés körül szerzett érdemeiért. Mikor parancsnoki minőségében most Bábólnára megérkezett, küldöttség várta őt a méneskaszárnya udvarán. Gyönyörű arab mén hátán ugrétozt be a kapun, éppen úgy, mint negyven évvel ezelőtt. A küldöttség egy nő tagja ezüstbádoggal vizet merített a kutból s odanyújtotta az ezredesnek, ki oltotta vele szomját, mint negyven évvel ezelőtt, mikor még mint beduin suhancz ivott először abból a vizből. Megható jelenet volt ez s a kemény katona egy könnyesepet törült ki a szeméből.

— **Debreczeniek Velenczében.** Szerdán este egész társaság indul Debreczenből a lagunák városába — Velenczébe, melyen részt vesznek dr. Bruckner Ernő m. á. v. egészségügyi tanácsos nejével és Szüts Violával, Motesiczky Hugó üzletvezetőségi titkár nejével és sógornőjével, Meskó Antalné, Köhl József vasuti tisztviselő és neje, Papp Lajos megyei árvaszéki ülnök, Rotschnék Jenő gyógyszerész. A társaság 8 napig lesz távol s az érdekes szigetvároson kívül megtekintni az Adria többi gyöngyeit: Fiume, Abbázia, Triest és Miramare.

— **Összeesett az utcán.** Mind gyakrabban fordulnak elő mostanában a hirtelen megbetegedésnek s ezzel a váratlan elhalálozásnak is esetei. Tegnap délután is úgy 6 óra tájban egy cseléd leány a Csapó utcán ment végig, amidőn egyszerre rosszul lett s össze-rogyott. A rendőrök szedték fel az utról s bevitték a közkórházban. — A leány mindez ideig eszméletlen kívül van, úgy hogy a rendőrség azt sem tudta kicsoda, hogy hívják, mindössze is annyit sikerült a nyomozásnak kideríteni, hogy talán a leány Rosenthal Jenő kereskedőnél lett volna szolgáló és a háziak által reá bízott dologban akart eljárni, amikor az utcán hirtelen rosszul lett.

— **Megakarta ölni a feleségét.** Rémes sikoltozás verte fel ma az éjjeli utáni órákban a T a s i Géza kőműves segéd szomszédait Ré szegen ment haza és összeveszett a feleségével. A szóváltásnak az lett az eredménye, hogy a részeg férj kést rántott elő és megöléssel fenyegette az asszonyt. Erre keletkezett a rémült sikoltozás, melyre a szomszédok és egy közeli rendőr is figyelmessé lettek. A T a s i házához siettek és kiesavarták a dühöngő ember kezéből a kést, melylyel már, már elkövette volna rémes tettét az italtól és szenevedélytől elvakított férj. A központi rendőrkapitánysághoz kísérték, hol lecsukták és az eljárást ellene megindították.

— **A Magyar Irodalmi Társulat matinéje.** A Magyar Irodalmi Társulat nyomtatott lapja: a Debreczeni Főiskolai Lapok javára a zenekar közreműködésével 1899 április 22-én, szombaton délután 3 órakor, a főiskolai diszteremben ünnepélyt rendez, melyre a belépő díj 1 korona. Jegyek válthatók: Békés Lajos, Szent királyi Tivadar és Zádor Lajos urak üzletében s az ünnepélykor a pénztárnál. Az ünnepély másora a következő:

1. Hangverseny nyitány. Schönfeldtől, Előadja: a főiskolai zenekar. 2. Megnyitó be-

széd. Tartja, Sipos Béla, a D. F. L. felelős szerkesztője. 3. A vén Ambrus fia, Költemény Irta és felolvassa: F a r k a s Imre, 3. Siron innen, siron tul. Irta: K u n Béla. Szavalja: T a k á c s Endre. 5. Finale Haydn D. dur. vonósnégyesből Előadja: S i m o n e s e u S. (I. hegedű) Kemény Emil (II. hegedű), P á s z t o r Gyula (viola) és László Jenő (czello) 6. Apró történetek a szerkesztőségéből. Irta: U j l a k i Antal. Felolvassa: B o r o s s Lajos, 7. Vig monológ. Előadja: S z i k l a y Miklós, a debreczeni színház tagja. 8. Kerékpár induló. Albert Józseftől. Előadja: a főiskolai Zenekar.

— **Elgázolt vasuti ór.** Megirtuk, hogy milyen tragikus véget ért B é k é s y Mihály vasuti ór ki kötelessége teljesítése közben a vasuti sín pár közé akadt lábát kiszabadítani nem tudván, a szatmári vonat alá került, mely teljesen agyonroncsolta. Ma temették el nagy közönség részvétel mellett, a közkórházból B é k é s y t, kit felesége s árván maradt gyermeke gyászol. az ügyben vizsgálatot tartott a rendőrség s az iratokat az ügyészséghez tette át. A vizsgálat eddigi folyamata szerint a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség — Egyébíránt B é k é s y baleset ellen a Nemzeti baleset-biztosító intézetnél két ezer koronáig biztosítva volt, a mely összeget özvegyének fizet ki a biztosító intézet.

— **Sertés kivételünk akadályai.** Sertés kivételünk érdekében most már nemcsak nálunk panaszkodnak az osztrák kormány rendelkezéseire, hanem magában Bécsben is. A magyar sertések bevitelére érdekében a bécsi hentesiparosok élénken látogatott ülést tartottak. Az ülésen kifejtették, hogy Magyarországon a sertésvesz most már csak szörványosan fordul elő és ezért úgy az iparosok, mint a fogyasztóközönség érdekében való lenne, ha a 120 kgrmon aluli magyar sertések behozatali tilalmát vegre hatályon kívül helyeznék. Az ülés élénk és beható vita után elhatározta, hogy feliratot intéz a reichsrathhoz, melyben azt kéri, hogy engedjék meg a magyar sertések behozatalát B é c s b e és ezzel összefüggőleg a élő sertések továbbszállítását is Bécsből. Kérelmüket azzal okolják meg, hogy semmi ok sem forog fenn arra nézve, hogy a 120 kilogramon aluli sertések ellen külön intézkedések létezzenek. A sertésvesz eredetileg óriási hátrányára van ez a tilalom, mert vannak egyes magyar sertésfajok, melyek 120 kilogrammra egyáltalában nem hizlalhatók fel. Mivel ezek Bécsbe be nem vihetők, a 120 kilogrammon felüli sertések árai természetesen aránytalanul nagy s megdrágul ezzel a szegényebb nép élelmiszere is, amely tudvalevőleg leginkább sertés húsból, illetve sertés húsból készült kolbászból és füstölt árukból áll. Megvagyunk győződve, hogy illetékes helyen intézkedni fognak ez ellen a közgazdaságunkra ártalmas és sérelmes tilalom ellen.

— **Utczai verakedés.** Három, a rendőrség előtt mindmegannyi ismert firma tegnap délután a Csokonai kert előtt csinos utczai botrányt rögtönözött Kis István fiakkeres, nagyon is jókedvű állapotban minden előzetes ok nélkül belekötött két, névleg Harangi Sándor és Szakács József napszámosba. — Szóváltásból a tetlegesség fejlődött, Harangi a fiakkeres orrát megharapta, a mire e fojtogatni kezdte Harangit és valószínűleg meg is fojtja, ha egy rendőr és Takács ki nem mentik körmei körül. Mind a hármat bekísérték az első ker. rendőrséghez, ahol busásan megkapják büntetésüket az utczai botrányért.

— **Templom kifosztás.** Tegnap számunkban megirtuk azt a vakmerő templom kifosztást, melyről a szatmári rendőrség táviratilag tudatta rendőrségünket. A lopásról most a következő értesítést kaptuk: A jezsuiták lakásától kétszáz méter távolságra, egy szelid lejtőjű magaslaton áll a kettős torayú kis

templom melyet kiraboltak. Szatmár város katolikus híveinek nagy tömege szokta a templomot a kora reggeli órákban felkeresni, a mikor a jezsuita atyák már végzik az istentiszteleteket. Ma reggel is nagyon sokan voltak a hívek a templomban, a kiknek feltűnt, hogy a mise későbbben veszi kezdetét, mint máskor. Csakhamar megtudták a késedelem okát mely az volt, hogy az éjjel elvetemedt gonosztevők a kis templom aranykelyheket elrabolták a sekrestyéből. A kolostor házi kápolnájából hoztak későbbben egyet s a jezsuita atya ezzel végezte az istentiszteletet. A templom feltörését egy fráter vette észre a ki a templomba ment, hogy ott az istentisztelethez szükséges dolgokat előkészítse. A sekrestyében minden fel volt forgatva s mikor az arany kelyhek közül egyet sem talált a rendes helyén, jelentést tett az esetről a kolostor főnökének. Innen a rablást csakhamar tudomására hozták a rendőrségnek, mely most a templom rablóját erélyesen kutatja.

— **Gyász.** Vettük és részvétellel közöljük a következő gyászjelentést, mely a debreczeni tanító kar egyik legkiválóbb tagjának haláláról ad hírt: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett, felejtetetlen jó férjemnek, apánknak, nagyapának Hajdu István ev. ref. néptanítónak folyó hó 17 én esteli 7 órakor, életének 55-ik, boldog házasságának 17-ik évében, 2 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 19-én, délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Miklós-u. leányiskolánál tartandó gyászima után a Kossuth-u. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, az elhunyt pályatársait, barátainkat és jóismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. — **D e b r e c z e n,** 1899. április hó 18 án. Bánatos neje: özv. Hajdu Istvánné szül. Ember Anna. Gyermekei: István, Ilona férjével Kiss Józseffel és gyermekeivel, László, József, Gyula, Sándor és Anna. Anyósa: özvegy C s e k e Miklós né. Sógora: C s e k e Miklós, valamint számos rokon nevében is. Béke lengjen drága porai felett! Az elhunytban Hajdu István a 37. cs. és kir. gyalogezred főhadnagya, a Mars néven ismert kitűnő író, édes apját gyászolja.

— **Fejedelmi zsurnaliszták.** Londonban „Royal Magazine” czímmel egy nagyérdemű újság fog megjelenni, melyet Chorchill aszszony szerkeszt, de munkatársai a következők: a német császár, a walesi hercegnő, a malboroughi hercegnő és több hasonló „jóhangzású” név. Érdekesnek ígérkezik a lap első száma, mely a következő dolgozatokat fogja tartalmazni: „U t a z á s o m P a l e s z t i n á b a n”, írja és illusztrálja a német császár „Az automobilkocsik jövője” a walesi herceg (ől A Francia köztársaság elnöke (kinek a beköszöntője egyszermind hatyudala is volt) — „Műkedvelő fényképészet” a walesi hercegnőtől és végül „Műkedvelő színház” Malborough hercegnőtől. Tartalmasság tekintetében tehát a beköszöntő szám semmi kívánni valót sem hagy fenn. — Hasonló érdekesnek ígérkeznek a következő számok is, melyekre a következő cikkek vannak előjegyezve:

»Eszményeim, a mint azokat megvalósítani akarom» Vilma hollandi királynőtől, »Julia, Portia, Desdemona és Shakespeare többi női alakjai» Margit olasz királynétől, »Leszerelési tervem» II. Miklós orosz czártól, »Román legendák» Erzsébet (Carmen Sylva) román királynétől. »Az amerikai nők befolyása az angol társadalomra» Viktória angol királynétől, ki még több fiatalkori cikkét helyezte kilátásba. — »Az atheni Akropolis helyreállítása» Olga görög királynétől. És még számos hasonló nevek, melyek elősorolásával a gothi almanach tartalmának nem csekély részét kellene ismételnünk.

Török tréfák.

Naszreddin Hodsa-nak hívják a törökök Csalóka Péterét, akiről érdekes tréfákat gyűjtött össze Törökországban Kunos Ignác.

A XIV. század első éveiben élhetett a Hodsa.

Alig van birodalma a széles nagy Keletnek, ahol a tréfásszarvu Hodsa neve a legismertebbek közé ne tartoznék.

Azok az összes tréfák és adomák, melyek ma sem tévesztik el vidító hatásukat, Ak Sehir-rel vannak kapcsolatban. Itt végezte Naszreddin az ő hodsa teendőit és ugyanitt van a törbé-je (siremlék) is. Hodsa, vagyis egyházi volt a mi Naszreddinünk, amelyről tanító, bírósági és papféle egy személyben.

A Hodsa tréfái melyekből bemutatjuk a következőket;

Kölesön kér a Hodsa a szomszédjától egy kazánt és a mikor már nem kellett neki, egy kicsike kis kazánt tett még bele és úgy vitte vissza. Kérde tőle a szomszédja, hogy mit keres benne az az edény. Azt — feleli rá a Hodsa — a nagy kazán szülte. Megörül a neki a szomszéd és elfogadja, Egy pár nap múlva megint kéri a Hodsa a kazánt, jó darabig használja és mikor látja a gazdája, hogy nem hozzák vissza, elmegy érte a Hodsa-hoz. „Te életben legy, a kazánod meghalt”, mondja a Hodsa. Hát meghalhat egy kazán? Kérde a szomszéd. Ha elhitted hogy születni tud azt is hidd el, hogy meghalni is képes, válaszolt a Hodsa.

Szószeke lépett egy nap a Hodsa, és így szólt a hívókhöz: „Tudjátok-e, oh műszülmánok, hogy mit leszek nektek mondandó?” — Nem tudjuk, válaszolják a hívei. — „Ha nem tudjátok, hát akkor minek mondjam el? felelt vissza a Hodsa. A következő nap ismét felmegy a szószeke és megint azt kérde hiveltől, hogy tudják-e, mit akar mondani. — „Tudjuk, oh Hodsa”, — felelik ezuttal vissza. No ha már tudjátok, akkor minek mondjam el?, szól és leszáll a szószekekről. A hívők megütözköznek a feleleteken és megbeszélnek egymás közt, hogy hogyan fognak ki rajta. Har madnapra megint elkezd a szószekekről; „Tudjátok-e, oh műszülmánok, mit leszek nektek mondandó?” — A hívők egyik csoportja azt feleli, hogy; Tudjuk, a másik csoportja, hogy „Nem tudjuk”, — „Be jó” szól erre a Hodsa, „akik már tudják, majd el fogják mondani azoknak, akik még nem tudják.”

Egy létrát kap egyszer a Hodsa a vállára, odatamasztja egy kert felé, fölmászik rá és bemegy a kertbe. Megpillantja a kertész és kérde tőle, hogy mit akar. A Hodsa nagy gyorsan odasiet a létrájához és így szól: „Létrát árulok”, — „Itt szoktak létrát árulni” kérde a kertész. — „Oh te tudatlan ember”, szól a Hodsa, „létrát ott árulnak a hol van.”

Lakodalomba megy egy nap a Hodsa. De mert kopottas volt a ruhája, alig hogy megtessekelik. Kapja magát a Hodsa, haza megy, felölti az új bundáját és úgy tér vissza. Ekkor már elibe jönnek, asztalra ültetik és ugyancsak kinálgatják. A Hodsa veszi a ruhája széleit és így szól; „Tessek ruhám, tessék.” — „Mit csinál?” — Kérde tőle. „A ruhámot illeti a tisztesség, az ételt is had egye”, feleli a Hodsa.

Egy nyulat hozott egyszer egy paraszt a Hodsa-nak. A Hodsa megvendégeli és levestel kínálja meg. Egy hét múlva újra jön, a Hodsa ismét megvendégeli. Néhány nap elteltével ismét megjelenik nála néhány ember és vendéggé válnak. Kik vagytok? Kérdezte tőlük. — „Mi a nyulat hozó embernek a szomszédjai vagyunk” — felelik a Hodsa-nak. A Hodsa ezeket is megvendégeli. Nemsokára ismét csak jön néhány ember. „Hát ti kik vagytok?” — Kérde tőlük. — „Mi annak a nyulat hozó ember szomszédjainak a szomszédjai vagyunk” — felelik. A Hodsa üdvözlöi őket

és kis idő múltán egy nagy bogrács vizet tálatat elibök. „Mi ez Hodsa?” — Kérde tőle. — „Ez annak a nyul levesének a leve” — feleli nekik a Hodsa.

Egyszer, amint hazafelé ballag a Hodsa, találkozik néhány mollával és meghívja őket, hogy ő nála igyák meg a vendéglevest. A mollák megköszönik és a Hodsa házába mennek. A hodsa így szól a feleségéhez; „Néhány vendéget hoztam, főzz egy bogrács levest”, Ráförmed az asszony; „Hát hoztál valamit, hogy levest akarsz? Veszti erre a Hodsa a bográcsot és így szól hozzájuk; „Ha zsirom meg rizsem lett volna, ebben az edényben főztem volna nektek levest.”

Különfélék.

+ A pokolban van tűz. Hogy van-e izzó tűz, vagy nincs-e a pokolban, ez szóba került és döntésre jutott egy kaliforniai bíróság előtt. Egy iskolaigazgató elment Julia Sherwood kisasszony iskolájába, hogy megfenyítsen testileg egy gyermeket, aki őt bosszantotta. A tanítónő azonban nem engedte a növendékeit, mire az igazgató haragjában a következő kiakadással ragadtatta magát:

— Ön éppen úgy illik egy iskolába mint egy puskaporos hordó a pokolba.

A tanítónő erre bepörölte az igazgatót rágalmozásért és ezer dollár kártérítést követelt. Azt állította, hogy az igazgató a kifejezéseivel egészen megfosztotta őt a kvalifikációjától, mert azok azt jelentik, hogy ő nem való iskolába. A vádolt erre azt az ellenvetést kockáztatta, hogy az tulajdonképpen ki sines mutatva, hogy a pokolban tűz van, amely kérdés fölött élénk vita indult meg, A panaszos ügyvédje végre hivatkozva az evangélium ötödik paragrafusára, bebizonyította, hogy van tűz a pokolban. Az esküdtek erre az álláspontra helyezkedtek s elítélték a vádoltat.

+ A vas sokoldalúsága. A vas sokoldalúságát, melyet az iparnak köszönhet, egyszerű módon tünteti fel azoknak az egybeállításai, melyeket a feldolgozás különfélesége kölesönöz a vasnak. Egy 20 korona értékű vasnak az értéke, ha patkónak dolgozzák fel, 48 korona értéke, ha késpengéket készítenek belőle, 704 korona lesz, ha tűt, akkor 1420 korona, ha zsebkéseket, akkor 1274 és ha órárugókat csinálnak belőle, akkor 100 000 korona. Mily tökéletes finomsággal tudják most már a vasat feldolgozni, ezt bizonyítva az, hogy 21 font vasból körülbelül 160 kilométer hosszú sodronyt húzhatnak, az a sodrony oly vékony és finom, hogy hajként lehetne használni és parókat lehetne csinálni belőle.

+ Egy dán baromfludvar jövedelme. A dán gazdáknak legtöbbet jövedelmez a tejgazdaság és a baromfitenyésztés. Különösen az utóbbi ad szép jövedelmet mióta a dán gazdák nagy része tojáskiviteli szövetkezetet alakított. A szövetkezet 1897. évi tojáskivitele meghaladta az 1.300.000 koronát (1 korona — 67 krajczár). Hogy mennyit jövedelmez egy baromfludvar, kiténik a következő számitásból. Bevételek: 425 font (1 font — fél kiló) tojás eladásából befolyt 1646 72 kor., 253 darab csirke eladásából befolyt 147 15 kor., 93 drb tyúk eladásából befolyt 113 kor., összes bevétel 1907 87 korona. Kiadás: kezelés és felügyelet 220 korona, 13, 140 font tengeri, 1525 font árpa, 650 font különféle szemes étel, 4198 font dara, 1067 font kuseledel 864 12 k., új beszerzésekért 129 45 kor., fuvar 36 73 kor., összes kiadás 1250 71 korona. Mutatkozik tehát maradvány 656 16 korona. A tyúkállomány volt 1897 január 1-én 407 drb, többlet 240 drb, vagyis pénzértékben 300 korona. A jövedelmet összegezve kiténik, hogy 956 16 korona volt az egész tiszta jövedelem, vagyis 407 tyúk után a tiszta haszon darabonként 2 35 kr, tehát 1 frt 57 krajczár.

+ Titok. Mintha már olvastuk volna egy rémregényben a következő jelenetet:

XXXIV. FEJEZET.

Szökés a nász lakomáról.

A szép Edith Halothalványan ült öreges férje mellett a nász lakomán. Narancs-sárga mirtuskoszoruját még nem érintette férfi keze. Az egész társaság vigadott csak ő volt a szomorú. A figyelmesebb szemlélő talán észrevette volna a fátyolon keresztül is, hogy köny csillog a szemében.

A nagyterem órája tizenkettőt vert, tompán, viszhangosan.

— Istenem, meg kell lenni! sóhajtott a menyasszony s fölkel.

A nagy vigadozásban senki sem vette észre, hogy kiment. A cigány tüzes nótára gyújtott s összekocczantak a pezsgős poharak. A kapu pedig éppen akkor fordult ki a szomorú Edith...

Förtelmes idő volt. — A tél mintha utolsó erejét adta volna ki. Vad szél nyargalt az utcákon s hófergeteg sodort magát val. Nyögött, zugott, bömbölt a természet. Miért? Talán, hogy megkönnyítse a szép Edith szökését.

Egyik utcasarkon egy fogat várakozott rá; egészen eltemette a hó. Edith beleült s elfuladva kiáltotta:

— Az Istenért, siessen!

Mint szilaj táltosok, röpültek a telivér lovak. A néptelen Andrassy-uton végigrobogott a fogat. Edith fátyolát tépdeste az orkán s a lange szövet mint kísérteties lobogó húzódtott utána. A kocsi eltűnt a Városliget fehér fái között...

Hová ment? Ki tudja? ..

A regényfejezetben megírt történet nem mese. A márcziusi hóvihar idején látták az Andrassy uton a fehérruhás menyasszonyt, a mikor éjjelkor kihajtatott a ligetbe. A különös dologról jelentést tett egy rendőr a főkapitányságon a hol különben másnap egy ur ember is megjelent, hogy bejelentse felesége eltűnését. — Minden kutatás hiábavaló volt: a fiatal asszony még maig sem került elő.

CSARNOK.

Dalok.

Egy rejtély felett tépelődöm
Nap nap után titokban:
Miért van az, hogy látásodnál
Szívem oly félve dobban?

Halvány arczom miért gyulad ki
Mért reszket úgy a hangom?
Ha szemed tükörbe nézek
S neved említni hallom.

E rejtély felett tépelődöm
Nap nap után titokban:
S te mit se látsz, te mit se sejtess,
Csak nézsz rám nyugodtan.

Mi volna, hogyha te meg én
Egy mámoros rövidke perczben
Egymás keblére omlanánk,
S ölelnők egymást önfelédten!

Mi volna, hogy ha te meg én
Egy önfeléd, rövidke perczben
Egymás keblére omlanánk
S meghalnánk együtt mindaketten.
Erdős Renée.

Viharban.

Irta: Rudyard Kipling.

(Folytatás.)

Azt hittem, hogy a leány csak ijedtében beszél így: vigasztaltam, hogy nincs semmi veszély, s hogy meg kell várnunk,

mig a vihar teljesen leány nagyon állhat — Nem arról menni; vigyen el is

Hiába ismételtünk, míg megvirradt, erószakos vonszolt, hogy hova. Hirtelen mintha a világ végéig hölgyek mind fölszólgatottak. Ugyane pillanatra férfi a vállamra tesztottam, hogy Saumarez lemebe. A nagy szél től alig birtam megdölni:

— A sötétben leány előtt nyilatkozott. Saumareznek hogy ezt épen én voltam és most se nyíra fel volt indul is nagyon különös sok villamosság, egészen telítve voltam neki:

— Csak egy szereimi vallomást. Miközben armiért kért épen én elkezdett kiáltozni. — Hol van Edith?

Edith a fiatal Saumarezre:

— Mit akar v. Perczekig kiáltott a fiatalabb leányt, larmázott, s én acipitani, mig csak én minden, mint akkor nagy sötétség és hogy ő Copleigh csak ismeri.

Saumarez ismét zét, s kérdezte, hogy mint ismét villam láttam. Először: Copleigh leány boldogan sírt, látszott az arcán, ságot érzi, a mely érezhet egy nő éle is, amint ezt sutta sodszor: láttam, a czot mutatott, mi meglátta, és harn nyíre tőlünk láttam. Saumarez az de visszalöktem:

— Maradjon zetet tisztázni. Ezzel én is lovamat fölkanáztam, eszemben, hogy hozni, s hogy Saumarez, mint oszlassa.

Azután Copleigh hogy valami úr mikor észrevette, sabbán vágatott, kellett vennem. Kiáltott:

— Menjen v. akarok menni!

Legelőször is mindent megmagyaráztam különben a talaj borzasztó mok buczkákon szél fújdogált, a mint egy rossz, r

A szürke ruha nesen az állomás lekanyarodott a nyugodt és hideg nem mertem volna de most egyre v. a homok a bőrön lovaglást egészen tottam, Edith leh

ostorozta a szeg

mig a vihar teljesen el nem mulik. De a leány nagyon állhatos volt.

— Nem arról van szó; haza akarok menni; vigyen el innen!

Hiába ismételttem, hogy meg kell várunk, míg megvirrad, éreztem, hogy szinte erőszakkal vonszol magával, de nem tudtam, hogy hova. Hirtelen oly óriásit villámlott, mintha a világ vége elkövetkezett volna. A hölgyek mind fölsikoltottak.

Ugyane pillanatban éreztem, hogy egy férfi a vállamra teszi a kezét, s aztán hallottam, hogy Saumarez valamit sug a fülembe. A nagy szélvészben a fák zugásától alig bírtam megérteni, mikor ezt mondotta:

— A sötétben tévedésből az idősebb leány előtt nyilatkoztam. Mit csináljak?

Saumareznek semmi oka nem volt arra, hogy ezt épen én velem közölje, mert nem voltam és most sem vagyok barátja. Anynyira fel tudt volna indulni, hogy reszketett s én is nagyon különös állapotban voltam a sok villamosság miatt, melylyel a levegő egészen telítve volt. Csak ennyit válaszoltam neki:

— Csak egy örült tehet ilyen időben szereimi vallomást.

Miközben arról gondolkoztam, hogy miért kért épen én tőlem tanácsot Saumarez, elkezdett kiáltozni:

— Hol van Edith? Hol van Copleigh Edith?

Edith a fiatalabb nővér volt. Rírváltam Saumarezre:

— Mit akar vele?

Perczekig kiáltoztunk egymásra. Ő, aki a fiatalabb leányt akarta nőül venni, folyton larmázott, s én addig igyekeztem őt lecsillapítani, míg csak el nem rekedtem. Olyan volt minden, mint álom: a lovak tombolása, a nagy sötétség és Saumarez dühös larmája, hogy ő Copleigh Edithet szereti, a mióta csak ismeri.

Saumarez ismét a vállamra tette a kezét, s kérdezte, hol van Copleigh Edith? A mint ismét villámlott egyet: három dolgot láttam. Először: Copleigh Maud arcát; ez a leány boldogan simult Saumarezhez s meglátszott az arcán, hogy most azt a boldogságot érzi, a melyet csak egyszer kétszer érezhet egy nő életében; sőt hallottam azt is, amint ezt suttogta: „Oh Georges!” Másodsor: láttam, hogy Saumarez milyen arcot mutatott, mikor maga mellett Maudot meglátta, és harmadszor: vagy ötven méternyire tőlünk láttam, hogy egy amazon lóra ül. Saumarez az amazon után akart rohanni, de visszalöktem:

— Maradjon itt; és igyekezzék a helyzetet tisztázni. Én majd visszahozom őt.

Ezzel én is a lovamhoz futottam. Míg a lovatam fölkeltem, addig az járt az eszemben, hogy mindent rendbe lehet még hozni, s hogy Saumareznek nincs egyéb tennivalója, mint hogy Maud boldogságát eloszlassa.

Azután Copleigh Edith után vágtattam, hogy valami ügygyel visszahozzam. De mikor észrevette, hogy követem, még gyorsabban vágtatott, úgy, hogy valósággal üzőbe kellett vennem. Két vagy háromszor hátrakiáltott:

— Menjen vissza! Menjen vissza! Haza akarok menni!

Legelőször is utól akartam érni, hogy mindent megmagyarázhassak neki. Ez a lovaglás különben nagyon illett az időjáráshoz: a talaj borzasztó volt, s néha valóságos homok luczkákon kellett áttörtetnünk. Forró szél fujdogált, a melynek olyan illata volt, mint egy rossz, régi cserépkályhának.

A szürke ruhába öltözött amazon egyenesen az állomás irányában vágtatott, majd lekanyarodott a folyó medre felé. Ha ekkor nyugodt és hidegvérű lettem volna: éjjel nem mertem volna ilyen talajon lovagolni; de most egyre villámlott a fejem fölött, égette a homok a bőrömet s így ezt az eszeveszett lovaglást egészen természetesen dolognak tartottam, Edith lehajolt a lóva nyakához, és ostromozta a szegény állatot. A hatalmas szél-

vész különben úgy röpitett bennünket, mint ha csak papir figurák lettünk volna.

Nem tudom, meddig lovagolhattunk, csak azt tudom, hogy már tetőtől talpig csupa izzadság voltam, mikor Edithet utól értem. A szegény leány szánalomra méltó állapotban volt; csupa por volt mindene, s a kalapját is elvesztette a vad vágatásban. Keservesen sirt és így szólt hozzám:

— Miért nem hagy békén? Haza akarok menni! Kérem, engedjen hazamenni!

— Vissza kell velem jönnie, miss Copleigh; Saumarez akar valamit beszélni önnel.

Ez ugyan kissé ügyetlen nyilatkozat volt tőlem, de hát én miss Copleigh-t alig ismertem; szívesen föláldoztam ugyan a lovatam, hogy e kis drámában a Gondviselés szerepét játszsam, de azért még sem akartam megmondani, hogy mit akar tulajdonképpen Saumarez. Legjobb lesz, ha ő a maga erejéből szabadul ki a kellemetlen helyzetből. Edith egy ideig még arról beszélt ugyan, hogy fáradt és haza akar menni, de végre is felült a nyeregbe, s visszafelé indult, miközben fekete haját a szél egészen fölborzolta. Nem akarom ismételni, hogy e közben mit mondtott, mert nagyon jól tudom, hogy ekkor már nem tudott magán uralkodni. De azt mondhatom, hogy nagyon szigorú és gonosznyelvű leánynak tűnt föl előttem.

Utközben, noha én ő reá nézve teljesen idegen voltam, igyekeztem fölvilágosítani, hogy Saumarez szereti őt és hogy azért kell neki visszatérnie, hogy ezt Saumarezről is hallja. Erre Edith egy kissé magához tért s gyorsan vágtattunk visszafelé, miközben néhány forró esősepp is ért bennünket. Utközben megtudtam azt is, hogy Saumarez mellett állott ő is, mikor nővérenek Saumarez szerelmet vallott s azért igyekezett oly nagyon hazafelé, hogy otthon, mint jól nevelt angol leányhoz illik, jól kisírhassa magát.

Utközben folyton törölgette a szemét és sokat fecsegett, mert ideges volt és a szíven könnyíteni akart. Mikor visszaértünk a mulatság színhelyére, elmúlt a vihar és már hajnalodni kezdett. Még mindenki ott volt; mindenki bennünket várt, de leginkább Saumarez. Nagyon sápadt és türelmetlen volt. Mikor megérkeztünk, Edithet leemelte a lóról és mindnyájunk szemeláttára megölelte. E színpadias jelenetet mindenki megtapsolta.

Saumarez figyelmeztetett bennünket, hogy vissza kell térnünk az állomásra, mert különben azt hiszik rólunk, hogy elvesztünk. S aztán fölkiért engem, hogy legyek szíves Copleigh Maudot kísérni. Azt válaszoltam neki, hogy ez nagyon kellemes dolog lesz rám nézve.

Tehát ismét hazafelé indultunk, kette-sével. Saumarez gyalog jött Copleigh Edith lóva mellett.

Ez alatt a levegő kitisztult, s mire a nap fölkel; mindnyájan a régi mindennapi emberekké változtunk át ismét. De azért éreztem, hogy ez éjszakának a jelenetei rendkívüliek voltak, és soha nem fognak többé ismétlődni. Eltűntek a fölizott levegő viharával és villamosságával együtt.

Mikor megfürödtem, és már-már elszenderültem, nagy fáradságot és gyöngeséget éreztem, — sőt még szégyeltem is magam.

... Ezt a történetet egy nő persze másképp írta volna meg, de sohasem fogja megírni... hacsak Copleigh Maud nem vállalkozik valaha e föladatra... (Vége.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonabiztosító társaság.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég je-
lentése.

Debreczen, április 18.

Készáru 5 olcsóbb

Okt. buza —
Tav. buza 8.86—88.
Tav. rozs 7.30—40.

Tavaszi zab 5.70—71.
Majusi tengeri 1899 4.45—46.
Julius tengeri —
aug.—szep. tengeri —

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál levő székes fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése január 31-én Készlet 240 drb. Érkezett 1285 drb összes lehajtás 1625 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 1328 darab, eladatlanul — visszamaradt 297 darab. — Napi árak: 120 — 180 klgr. sulyban 44 — 46 krig. 220 — 280 klgr. sulyban 45—47 krig, 320—380 kg. sulyban 46—48 krig. Óreg nehéz 46—47 krig. Malacok 37—40 krig. A vásár hangulata élénk volt.

Kőbányai sertéspiaccz. április 17. Magyar sörrendü: Óreg nehéz (páronkint 400 kgron felüli 96—46 $\frac{1}{2}$ kr. Közép (páronkint 300—049 klgr. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 kr. Fiatal nehéz (páonkint 320 kilo grammon felüli sulyban) 49—49 $\frac{1}{2}$ klgr. Fiatal közég (páronkiut 251—320 klz.) 48 $\frac{1}{2}$ —49 krig. Fiatal könnyű (páonkint 250 klgrig terjedő sulyba. 48—49 kr. Szerbia7 Nehéz (páonkint 260 kg. felüli sulyban) k $\frac{1}{2}$ —48 kraiczárig, 8 új dzozt $\frac{1}{2}$ 240—2642 kilogramm — sulfbuárlg/év99 kraiczárigr-Könnnyü (páonkinak) kilont gr.-erjedőá sulyban) 45—46 kraiczán

Bécsi sertésvásár. A si-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron dejelentettek 9387 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3696 drb fiatal sertést, 5513 barab magyar hizott sertést, összesen: 8968 drbot. Változatlan árak.

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 k10t 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 kraiczáron, 150 métermézsza 80 k, 9 forint 15 kraiczáron 030 mm. 79,5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 kig: 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 9 10 mm 80 k 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79,5 k. 9 forint 20 kraiczáron, 100 mm, 79,5 k. 9 forint 15 kraiczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9.12 és fél kraiczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78,5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76,5 k. 8.40 foaton, mind három hónapra:

Pestvidéki, 300 mm, 80. k.6.10 fotinton sárga, 1,50 mm. 80 k, 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k, 9.20 forinton 100 mm 793 k 9,20 frton, 100 mm. 80 k: 9,30 forinton 100 mm, 79 k, 9,3 0 forinton, 200 mm, 80 20 860 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forint k. kron sárga, 100 mm, 79,5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton 200 mm, 80 k. 9,25 forinton, 100 mm. 79 k 8,85 forinton vegyes. 100 mm. 79,5 k. 8,90 forinton 300 mm. 77,5 k, 8,90 forinton 100 mm, 77 k. 8,90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8 90 forinton, 100 mm. 78,5 k, 8,70 forinton 300 mm, 77 k, 8,90 forinton, 100 mm, 79 k: 8,90 forinton 200 mm, 78,7 k, 8,90 forinton, 100 mm, 78 k 890 forinton. 100 mm, 86,8 k. 8,90 forintos mind $\frac{1}{2}$ három hónapra.

Bácskai. 100 mm. 76 k. 10 forint 20 kraiczáron, 100 mm. 72 k, 9 forint 55 kron mind három hónapra.

Szerbiai. 2000 mm. 78 k, 7,25 forintos három hónapra.

Zene-estélyek.

Az „Arany-bika” kávéházban hetenkint kétszer zene-estély tartatik: Hétfőn Rácz Károly, Szerdán Magyar Testvérek

A „Központi kávéházban” naponta felváltva Rácz Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

Az „Angol Királyné” kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Magyar- király” kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara átszik.

Bérekcsik díjzabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszáma.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	80
1/4 órára	60	40
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	80
Az utolsó órán túl félóra v. kisebb időre	20	40
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	50	50
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül) és a végítéssel a templomban történő, a temetőbe és vissza	2	1 40
A háztól ennesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bárme y vasuti indóház vagy raktházhoz nap pal menet vagy jövet késő táskával	50	80
éjjel	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gérművekhez menet vagy jövet	50	80
menet és visszajövet egy órai várakozással	50	80
A nagyerdői fűrdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	80
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésárterre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
minden következő órára	40	80
Katonai lektanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	80
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	50	80

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Aranka mentes luczerna
Aranka mentes löhere,
Eredeti Oberndorfi takarmányrépa
 " **Veres Mamut** " "
 " **Sárga olajbogyó** " "
 " **Eckendorfi sárga** " "
 " **Sárga buczok** " "

Angol és Scót perje félek,
Takarmány fű magvak,
Finom kertii pázsit magvak
Sulyos kövér Besseler zab

s egyéb gazdasági magvak, nagyban és kicsinyben

Konyhakerti vetemény magvak ;
Eredeti Erfurti virag magvak

a legjelesebb minőségben s legolcsóbban, kapható

KONTSEK GÉZA
 magkereskedésében,

előbb GASZNER KÁROLY :

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11.

Érdeklődők sziveskedjenek egy levelező lapon új magárjegyzéket kérni.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Országos vásár Margittán.

Tudatom a t. érdeklődőkkel, hogy **Margittán** (Biharvármegye) közelebb lesz az országos vásár, még pedig **Ápril hó 26-dikán és 27-én**

baromvásár,
 ápril 28-án

kirakóvásár.

Margitta, 1899. ápril 17.

Vásárbérlő.

Hangszer-gyár.

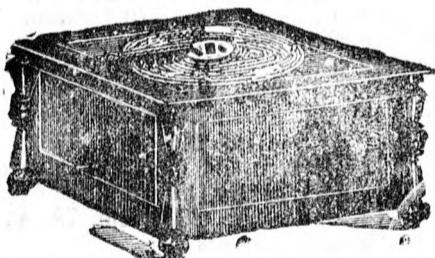

Csász. és kir. udvari szállítók.

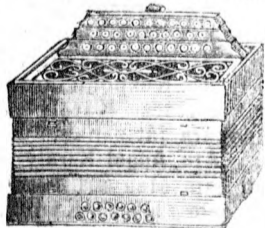
Sternberg Armin es Testv.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Miniatur-Ariston

kzen új találmányu bájos hangszere a leg
 hedveltebb magyar vagy más nótákat el-
 zuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a
 eüéhez. Ára 8.50, a kóták darabja 25 kr.

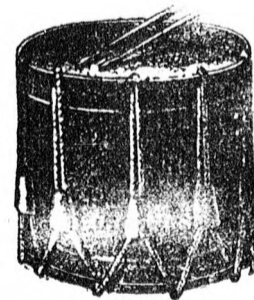

Kitűnő hangu **harmonikák**
 3 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

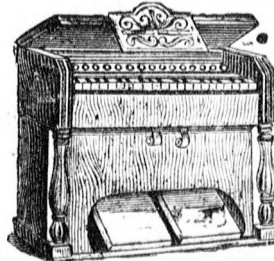
Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca:

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erő-
 teljes hangu **zongorák** a leg-
 dusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyárt-
 mányu iskola, szalon és egyházi
harmoniumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő disztárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, citerák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen es bermentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Debreczen, 1899. Nyomatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.

DEBRECZENI

Előfizetési árak: Egész évről 2 frt 50 k. Megjelenik vasárnaponként.

Az új kormány

Az országgyűlés között létrejött béke gyorsan halad a be kabinet nemsokára lesz, hogy programhoz, a magyar állam való kiépítéséhez is erővel. Az erre vonatkozó szavak mögött már sz fátyolt, mely ezt az majd itt, majd ott profán szem megpill

A budgettárgya miniszterek többé-kevés tervekkel foglalkozni összes pártok osztakoztak. A minisztercát is vezeti, Széll még hosszabb ideig Ausztriához való vis az az új kurzus keret dósításával, de a sz munkához látnak, b tespedésnek, mely a ága felett uralkodik séget fognak kifejt keresked leműgyi, L és Darányi Ignác terek. A kereskedelem majd mindennap támanyokat s értekez informáló céllal bir

A DEBRECZENI

Sor

Hej, beborult a pakr
 Itt a szörnyű végítél
 Sírnak, rtnak a ber
 Soha emyi anyámas

— Mifélek, a Tisz
 Nóta mellett sorakoz
 Hyeikor ott csak a
 Meg az, a kit nem e

Kis f

Irta: T

Kedves kicsi fia között irok. Az a mo bántal a nyaraló pub ban, gondolkozóba e belőled, ha továbbra Budapestről Palotára zsenge ifju korodban

Hogy annak a t szonyságnak, a ki a huzódott meg, elvett